

Murat Bardakçı: Mehmet Akif devlet tarafından 'İrtica-906' diye kodlanmış, ölüm döşegindeyken bile izlenmiş

Habertürk yazarı Murat Bardakçı, İstiklal Marşı'nın şairi Mehmet Akif Ersoy'un bir dönem devlet tarafında 'irtica 906' diye kodlandığını ve ölüm döşegindeyken bile izlendiğini söyledi.

Yayın Tarihi : 19 Kasım 2018 Pazartesi (oluşturma : 3/24/2019)

Murat Bardakçı, "Mehmed Âkif devlet tarafından "İrtica-906" diye kodlanmış, ölüm döşeginde yatarken bile izlenmiş ve Safahat'ı da imha edilmişti" başlığıyla yayımlanan yazısında "Geçen hafta Tek Parti döneminde Arapça ezan okunması, kamet getirilmesi, izinsiz dinî eğitim verilmesi ve hattâ türbelere mum dikilmesi bahislerinde uygulanan yasaklar ile Müslüman olmayan vatandaşlara ve Türkiye'de oturan yabancılara yine dinî alanlarda getirilen sınırlamaları gösteren bazı belgeler yayınladım" hatırlatmasında bulundu.

"Bugün de devletin İstiklâl Marşımızın şairi Mehmed Âkif Ersoy'a bir zamanlar nasıl baktığını ve hattâ neler yaptığını anlatan bazı belgelere yer veriyorum" diyen Bardakçı, devamında "İşte, Âkif hakkındaki bu belgelerin pek bilmediğimiz kısa öyküsü" ifadesini kullandı.

Bardakçı, şunları kaydetti:

– Akif'in sessizce gelişi Ankara'yı hareketlendirdi; haberi gazetelerden öğrenen İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, İstihbarat, Genelkurmay ve İstanbul Valiliği arasında şairin vefatına kadar aylarca devam edecek, hattâ vefatından sonra da sevenleri hakkında senelerce sürecek bir takip, izleme, fişleme ve yazışma faaliyeti başladı. Mehmed Akif, Mısır'da yaşadığı sırada da Türk istihbaratı, hariciyesi ve genelkurmayı tarafından takip altında tutulmuş; Ankara'ya hakkında raporlar gönderilmiş, Mısır'dan belli bir müddet için ayrılarak gittiği diğer memleketlerde de izlenmiş, temaları ve görüştüğü kimseler ile ilgili de çok sayıda rapor yazılmıştı. Bu raporlarda Âkif'ten "irticacı" diye bahsediliyor ama hariciyenin yazışmalarında rejime bazı hususlarda karşı olmasına rağmen memleketin aleyhinde ve zararlı faaliyetlerde bulunmadığı söyleniyordu.

- Devlet üstelik "mürteci" olarak gördüğü millî şairi kodlayacak, Cumhuriyet Arşivleri'nde 121-10-0-0/2-6-1 numaralı "Mehmet Akif'in Seyahatleri, Temaları ve Faaliyetleri" isimli dosyada muhafaza edilen ve gizliliği 19 Nisan 2001'de kaldırılan istihbarat yazışmalarında İstiklâl Marşı'nın şairinden "İrtica-906" kodu ile bahsedilecekti. Emniyet ile istihbaratın sıkı takibi devam ederken, 25 Ağustos 1936'da bir başka şaşkınlık yaşandı: Mehmed Âkif'in 1933'te Kahire'de bastırıldığı ve Safahat'ının yedinci cildi olan "Gölgeler" isimli kitaptan 2 bin 175 adedi bir gemi ile Mısır'dan şairin adına

İstanbul'a gönderildi.

– Yazışmalar yine birbiri takip etti ve neticede Safahat'ın bu son cildinin bazı nüshaları "Arap harfleri ile basıldığı, muhteviyatı irticaî propagandalarla dolu olduğu olan ve zararlı yazılar ihtiva ettiği" gerekçesi ile müsadere, bir kısmı da imha edildi; geri kalanlar da yine bir gemiye yüklenerek geldikleri yere, yani Mısır'a gönderildi. Akif, 27 Aralık 1936'da vefat etti ama "İrtica-906" dosyası kapatılmadı, millî şairin hem cenazesi, hem de sonraki senelerde onun için yapılan anma toplantıları Emniyet tarafından sıkı şekilde takip edildi. Mehmed Akif hakkında sadece Cumhuriyet Arşivi'nde değil, Cumhurbaşkanlığı Arşivi'nde de bazı takip raporları vardır. Cumhuriyet Arşivi'nde bulunan ve burada yer verdiğim belgeleri daha önce Muharrem Coşkun 2014'te "Kod Adı: İrtica-906" isimli kitapta bir araya getirmiş ve kitap Gaziosmanpaşa Belediyesi tarafından yayınlanmıştır. Cumhurbaşkanlığı Arşivi'nden bazı sayfalarını naklettiğim takip raporu ise ilk defa yayınlanmaktadır.

Bu dökümanı orjinal adreste göster

Murat Bardakçı: Mehmet Akif devlet tarafından 'İrtica-906' diye kodlanmış, ölüm döşegindeyken bile izlenmiş